

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประชากรในการวิจัยคือ บุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2554 แบ่งออกเป็นกลุ่มข้าราชการครู และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งสองเขตในจังหวัดจันทบุรีที่มีประวัติการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวนรวม 1,020 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ใช้โปรแกรม SPSS และการวิเคราะห์อิทธิพล (Path Analysis) แบบมีตัวแปรแฝง (Latent Variable) ใช้โปรแกรม LISREL 8.54

สรุปผลการวิจัย

จากสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. ความคาดหวังเชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยส่งผ่านพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. ความวิตกกังวลทางสังคมมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยส่งผ่านความคาดหวังเชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สรุปผลการวิจัยได้ว่า

1. ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี ตามโมเดลสมมติฐานของการวิจัย แยกพิจารณาตามสมมติฐานรายข้อดังนี้

สมมติฐานที่ 1 จากการวิเคราะห์โมเดลด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรม LISREL 8.54 ปรากฏว่าค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าเท่ากับ 14.74 ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 1.00 ที่องศาอิสระเท่ากับ 40 ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์เท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเศษเหลือมาตรฐาน เท่ากับ 0.015 กราฟคิวพล็อตมีความชันกว่า

เส้นแท่งมุม จากการตรวจสอบเส้นทางอิทธิพลที่ทำให้เกิดผลของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ จากสมมติฐานที่ 2, 3 และสมมติฐานที่ 4 ที่มีทั้งอิทธิพลโดยตรงและอิทธิพลโดยอ้อม พบว่าทุกเส้นทางที่เป็นอิทธิพลรวมเป็นสาเหตุให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับผลของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ มีนัยสำคัญและมีดัชนีความกลมกลืนของโมเดลที่บ่งบอกค่าความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี ที่เป็นโมเดลที่เหมาะสมสำหรับการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ความวิตกกังวลทางสังคม ความหวังเชิงบวกจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์และผลจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

สมมติฐานที่ 2 ตัวแปรผลของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ เท่ากับ 0.52 มีระดับนัยสำคัญที่ .05 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกโดยส่งผ่านพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ เท่ากับ 0.40 มีระดับนัยสำคัญที่ .01 แสดงว่าบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์จากอิทธิพลทางตรงของพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ และอิทธิพลทางอ้อมจากความคาดหวังเชิงบวกของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ผ่านพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

สมมติฐานที่ 3 ตัวแปรผลของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้รับอิทธิพลรวมจากตัวแปรจากตัวแปรความวิตกกังวลทางสังคม เท่ากับ 0.63 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรความหวังเชิงบวกของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์และพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ มีค่าเท่ากับ 0.49 และ 0.14 ตามลำดับ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ แสดงว่าความวิตกกังวลทางสังคมเป็นสาเหตุทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับผลจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ โดยผ่านตัวแปรทางอ้อมความคาดหวังเชิงบวกจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์และพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

สมมติฐานที่ 4 ตัวแปรผลของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ มีค่าเท่ากับ 0.52 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับผลของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

2. จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้สรุปได้ว่า การตีเครื่องแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี มีปัจจัยที่เป็นสาเหตุ ได้แก่ ความวิตกกังวลทางสังคม และความคาดหวังเชิงบวกของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

หรืออาจสรุปได้ว่า ผลจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ได้รับอิทธิพลทางตรงจากพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ซึ่งพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ได้รับอิทธิพลทางตรงจากความคาดหวังเชิงบวกจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ได้รับอิทธิพลทางตรงจากความวิตกกังวลทางสังคม และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความวิตกกังวลทางสังคมผ่านความคาดหวังเชิงบวกจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายได้ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 กล่าวว่า “โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี มีความสอดคล้อง กับข้อมูลเชิงประจักษ์” อภิปรายได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลที่ทำให้เกิดผลของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากสมมติฐานที่ 1 และสมมติฐานที่ 2 ที่มีทั้งอิทธิพลโดยตรงและอิทธิพลโดยอ้อม พบว่าทุกเส้นทางที่เป็นอิทธิพลรวมเป็นสาเหตุให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับผลของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีนัยสำคัญรวมทั้งค่าสถิติต่าง ๆ ที่บ่งบอกความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลายค่า แสดงว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี ที่เป็นโมเดลสมมติฐาน มีความเหมาะสมในการอภิปรายความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี ได้เป็นอย่างดี

2. สมมติฐานที่ 2 กล่าวว่า “ความคาดหวังเชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยส่งผ่านพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” อภิปรายได้ว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา โดยส่วนใหญ่เป็นการดื่มที่มีความคาดหวังและเป็นความคาดหวังเชิงบวก ซึ่งวัดได้จากความกล้าแสดงออก การเปลี่ยนแปลงภาวะทางอารมณ์ ความรู้สึกพึงพิง กระตุ้นเกี่ยวกับเรื่องเพศ การเปลี่ยนแปลงทางปัญญา และลดความตึงเครียด เนื่องจากบุคลากรทางการศึกษาเป็นกลุ่มที่มีวุฒิภาวะสูง ทั้งทางด้านคุณวุฒิ วัยวุฒิ และที่สำคัญเป็นกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการให้การศึกษา ที่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน ซึ่งจะต้องมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพที่จัดว่าเป็นอาชีพชั้นสูงอีกด้วย พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนี้ จึงเป็นการดื่มในระดับต่ำหรือระดับการดื่มที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายน้อย ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถอธิบายถึงผลของความคงอยู่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ (Oei & Moraska, 2004) ซึ่งลักษณะของความคาดหวังตามทฤษฎีความคาดหวังของวูม คนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะประเมินผลลัพธ์ของการดื่มว่ามีคุณค่าสำหรับตัวบุคคลนั้นเพียงใด ถ้าผลลัพธ์นั้นมีคุณค่ามากจะทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะตัดสินใจดื่มมากขึ้น ในทางกลับกันถ้าบุคคลนั้นประเมินผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นว่ามีคุณค่าน้อย โอกาสที่จะตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็น้อยเช่นเดียวกัน

ความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีมาก เกิดจากการประเมินผลลัพธ์ว่ามีคุณค่ามากนั้นเชื่อมโยงกับการขาดทักษะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายโดยปราศจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น แอลกอฮอล์ช่วยให้เพิ่มความกล้าแสดงออก เพิ่มความสามารถทางเพศ ทำให้เกิดความคิดดี ๆ มีอารมณ์ที่เปลี่ยนไปในการที่จะเริ่มแก้ไขปัญหานั้นเรื่องที่ยุ่งยาก หรือช่วยเสริมทักษะที่ขาดไป เพราะในขณะที่ไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่สามารถที่จะทำในสิ่งเหล่านี้ได้ (Yong & Oei, 1996) การเปลี่ยนแปลงความคาดหวังในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก

มีความสัมพันธ์กับการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่เป็นปัญหามากกว่าการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่ไม่เป็นปัญหา (Conway, Swenden & Merikangas, 2003)

ความคาดหวังในการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่น้อย เกิดจากความคาดหวังในผลลัพธ์ของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่เป็นลบต่ำ ผลทางลบดังกล่าว เช่น ความคิด ความอ่อนแอของร่างกาย หรือความซึมเศร้า สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้ ส่วนความหวังในการประเมินผลลัพธ์ของความคาดหวังน้อย เช่น ผลจากการตีแบบหัวร่า จะทำให้เห็นภาพของผลกระทบที่เป็นลบของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ก็จะมีอิทธิพลทำให้การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์น้อยลง ดังนั้นปัจจัยทั้งทางด้านความวิตกกังวลทางสังคมโดยรวมจะส่งผลโดยอ้อมผ่านความคาดหวังเชิงบวกของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ซึ่งทำให้เกิดผลต่อการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ที่แตกต่างกันไป

3. สมมติฐานที่ 3 กล่าวว่า “ความวิตกกังวลทางสังคมมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์และมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อผลจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์โดยส่งผ่านความคาดหวังเชิงบวกของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์และพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์” อภิปรายได้ว่า

ปัจจัยด้านความวิตกกังวลทางสังคมซึ่งวัดได้จาก ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล การตั้งมาตรฐานที่สูงเกินไป การประเมินตนเองในทางลบ ความมุ่งมั่นสนใจอยู่ที่ตนเอง ประสบการณ์การเรียนรู้ในทางลบ และการขาดทักษะทางสังคม ที่พบในกลุ่มบุคลการทางการศึกษามากที่สุดได้แก่ ด้านความมุ่งมั่นสนใจอยู่ที่ตนเอง (Self-focused Attention) โดยกระบวนการของความมุ่งมั่นสนใจอยู่ที่ตนเอง เกิดขึ้นกับโรคทางอารมณ์หลายโรค (Well, Clak, & Ahmad, 1998, p. 631) และเกี่ยวข้องกับสภาวะความวิตกกังวลโดยตรง เป็นส่วนหนึ่งของการพยายามป้องกันตนเอง ไม่ให้เกิดสถานการณ์ที่ทำให้ต้องเกิดความอับอายและขายหน้า ซึ่งส่งผลต่อกระบวนการของความคิดความเชื่อในทางลบ และการครองสติทางอารมณ์ของบุคคล เกิดเป็นสภาวะของความสงสัย ไม่แน่ใจในตนเองอยู่บ่อย ๆ จนกลายเป็นการดูถูกตนเองซ้ำ ๆ อยู่เสมอ ภายใต้สภาวะของความวิตกกังวลที่สูง ทำให้การแสดงออกทางสังคมของบุคคลลดลง ความคิดที่มีต่อสิ่งภายนอกลดลง เนื่องจากการมุ่งความสนใจต่อการกระทำหรือต่อภาระงานที่ต้องทำนั้นถูกดึงไปอยู่ที่การคอยสังเกตและคิดแต่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอยู่กับตนเอง สัมพันธ์กับการเกิดอารมณ์ในทางลบ (Carver & Sheier, 1991, pp. 5-6) สอดคล้องกับ คลาร์คและเวลล์ (Clark & Wells, 1995, pp. 69-93) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวลทางสังคมจะใช้กระบวนการความสนใจตนเองเป็นแหล่งข้อมูลใหญ่ ที่จะสนับสนุนความเชื่อทางลบถึงการแสดงออกของเขาต่อหน้าผู้อื่น ดังนี้

1) ก่อนที่จะเกิดอาการกลัวการเข้าสังคม ผู้ที่มีความวิตกกังวลทางสังคมมักมีความคิดเชื่อทางลบว่าคนอื่นจะคิดหรือมองถึงเขาอย่างไร เมื่อต้องเข้าสถานการณ์สังคมนั้นจริง ผลที่ตามมาคือ การเกิดสภาวะทุกขใจ คาดว่าตนเองจะกระทำไม่ได้และต้องได้รับการประเมินในทางลบ

2) เมื่อเกิดความคิดทางลบว่าตนเองไม่สามารถสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นกับผู้อื่น ในสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ ความคิดสนใจหรือสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัวอื่น ๆ ก็จะหายไป กลับกลายมาเป็นการหมกมุ่น สังเกตดูและคอยแต่ตรวจสอบตนเอง โดยจะใช้ข้อมูลภายในตนเองมากำกับ และบอกตนเองว่าควรจะแสดงออกอย่างไรต่อหน้าผู้อื่น และคอยคิดว่าผู้อื่นจะคิดถึงเขาอย่างไรบ้าง

ที่มีความวิตกกังวลทางสังคมมักกังวลว่าผู้อื่นจะดูออกว่าตัวเขานั้นกังวล จึงคอยประมาณการณ์ตนเอง อยู่ตลอดจนมากเกินไปว่า เขาแสดงความวิตกกังวลออกมาให้เห็นอย่างไรบ้าง ซึ่งการประมาณการณ์ที่มากเกินไปมีเพิ่มมากขึ้น เกิดจากการสรุปอย่างผิด ๆ ว่า เขาดูมีอาการวิตกปรากฏออกมาเช่นเดียวกับ ความรู้สึกที่เขาเป็นอยู่ (Mansell & Clark, 1999, p. 420 citing Stopa & Clark, 1993) หรืออาจ เคยมีประสบการณ์ที่ไม่ดีมาก่อน จึงหมกมุ่นคิดแต่ว่าเขาอาจทำตัวไม่เป็นที่ประทับใจของผู้คน จึงต้อง คอยสังเกตและตรวจสอบดูตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยการใช้ข้อมูลภายในตนเองนี้คอยบอกกับตนเอง จน ขาดความสนใจหรือการรับรู้ต่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่ภายนอกไป

นอกจากนั้น ดูเวล และวิกแลนด์ (Duval & Wickland, 1972 citing Gibbons, 1991, pp. 16-17) ยังพบว่า การคงอยู่ของความสนใจตนเอง เกิดจากกระบวนการประเมินตนเอง โดยนำตนเอง ไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรืออุดมคติที่ตนได้ตั้งขึ้นมา หรือคิดว่าคนอื่นต้องการให้เกิดขึ้น โดยดูเวล และวิกแลนด์ได้นิยามคำว่า “มาตรฐาน” ในที่นี้ไว้ว่า หมายถึง “เกณฑ์ของความถูกต้อง” หรือ “อุดมคติ” ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคลนั้นคิดว่าควรกระทำ ควรเป็น ควรเชื่อ ฯลฯ การเปรียบเทียบระหว่าง ความเป็นจริงในปัจจุบัน (Actual) กับสิ่งที่ “ควรจะเป็น” (The Should) ก่อให้เกิดช่องว่างหรือความไม่ลงรอยกันระหว่างตัวตนที่ควรจะทำให้ได้กับตัวตนที่เป็นอยู่ ดังนั้น การจะทำให้ตัวตนที่เป็นอยู่ กับตัวตนในอุดมคติใกล้เคียงกันนั้น จึงต้องมีการปรับพฤติกรรมบางอย่างขึ้นมา หากทำไม่ได้ ก็จะทำให้ การกระทำบางอย่างขึ้นมาเพื่อปิดกั้นความสนใจในตัวเองนี้โดยตรง ยกตัวอย่างเช่น คนที่มีความสนใจ ตนเองอยู่มากจะมีปฏิกิริยาโต้กลับกับความล้มเหลวมากกว่าผู้ที่มีความสนใจตนเองน้อย และพวกเขา จะมีแนวโน้มหาทางออกโดยการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในการหลีกเลี่ยงจากความไม่พอใจใน ตนเองนี้มากกว่าด้วยเมื่อเกิดความล้มเหลวขึ้นมา เมื่อเกิดความวิตกกังวล จึงส่งผ่านอิทธิพลทางตรง เชิงบวกต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทางอ้อมเชิงบวกผ่านความคาดหวังเชิงบวก ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จนทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับผลจากการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์

4. สมมติฐานที่ 4 ที่กล่าวว่า “พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลทางตรงเชิง บวกต่อผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” อภิปรายได้ว่า

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี โดย เฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับต่ำ มาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาเป็นกลุ่มบุคคลที่มี หน้าที่ให้การศึกษาแก่เยาวชนโดยตรง จึงต้องปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี การดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์จึงเป็นการดื่มที่มีความคาดหวังเชิงบวก ได้แก่ ลดความเสี่ยงจากบางโรค แต่อย่างไรก็ตาม แอลกอฮอล์เมื่อเข้าสู่ร่างกายของคนเราส่วนใหญ่จะแสดงผลในเชิงลบ ได้แก่ ทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือ ร่างกายทรุดโทรม ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมีปัญหา หน้าที่การทำงานบกพร่องและผิดกฎหมายหาก ดื่มเกินปริมาณที่กฎหมายกำหนดแล้วขับขีรถยนต์ เป็นต้น แสดงว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะ ปริมาณมากหรือน้อย ย่อมส่งผลให้ผู้ดื่มได้รับผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แตกต่างกันไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การศึกษานี้พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของ บุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี ที่มีอิทธิพลโดยตรง ได้แก่ความวิตกกังวลทางสังคม โดยปัจจัย

ดังกล่าวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการเกิดความคาดหวังเชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นการจัดการเพื่อลดความวิตกกังวลทางสังคมของบุคลากรทางการศึกษา ทั้งในส่วนของตัวบุคลากรเองและหน่วยงานด้านสวัสดิการของบุคลากรทางการศึกษา องค์กรทางการศึกษา จะต้องมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกัน โดยการจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดผลในภาพรวมทั้งระบบ

2. ตัวแปรที่ทำให้เกิดอิทธิพลทางอ้อมต่อผลของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แก่ ความคาดหวังเชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นตัวแปรที่มีผลสืบเนื่องกัน ดังนั้นการตัดเส้นทาง หรือแก้ปัญหาเพื่อลดความรุนแรงของตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งลง จะทำให้สามารถลดผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงได้ แต่ถ้าสามารถลดความรุนแรงของปัจจัยทั้งหมดลงได้พร้อม ๆ กัน จะทำให้บุคลากรทางการศึกษา ห่างไกลจากผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะผลในทางลบ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. อาจนำรูปแบบโมเดลนี้ศึกษาในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา หรือเยาวชน เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ในโมเดลกับกลุ่มบุคลากรทางการศึกษา
2. อาจทำการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ปัญหาแยกสาเหตุเป็นรายตัวแปร หรือแก้ปัญหาแบบบูรณาการหลาย ๆ ตัวแปรไปพร้อม ๆ กัน ในกลุ่มตัวอย่างแบบต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และศึกษาผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง